

Občina Vrhnika
obcina.vrhnika@vrhnika.si

Številka: 35409-22/2023-5

Datum: 21. junij 2023

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo izdaja na podlagi 38.b člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21, 189/21, 153/22 in 18/23) in 128. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21; v nadaljevanju: ZURP-3) v zvezi s 77. členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22 in 18/23 – ZDU-10; v nadaljevanju: ZVO-2), naslednje

MNENJE

o obveznosti izvedbe celovite presoje vplivov na okolje v postopku priprave občinskega podrobnega prostorskega načrta Koševе doline v občini Vrhnika, ID 3246

1. Izvedba OPPN Koševе doline Vrhnika bi lahko pomembno vplivala na okolje, zato je zanjo treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje. Presoje sprejemljivosti na varovana območja narave v tem postopku ni treba izvesti.
2. Okoljsko poročilo naj ob smiselnem upoštevanju določb Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2) vsebuje zlasti naslednje informacije:
  - Namen in cilje priprave OPPN
  - Opis trenutnega stanja okolja na ureditvenem območju, zlasti o zmogljivosti obstoječe komunalne, energetske in prometne infrastrukture, o dejanski rabi prostora in zemljišč, o kakovosti tal, o prisotni favni in flori, o značilnostih površja, pri čemer naj uporabi rezultate revidiranih geofizikalnih, geološko-geomehanskih in hidrogeoloških študij
  - Podatke o predvideni kapaciteti stanovan.območja (št.stanovalcev), njihovem vplivu na porabo vode, energije, nast.odpadkov, dnevnih migracijah, potrebah po mestih v šolah, vrtcih...
  - Opis in primerjalno analizo proučenih različic razmestitve in števila gradbenih parcel/stanovanjskih objektov v ureditvenem območju, vključno z dostopnimi in povezovalnimi cestami;
  - Opis možnih različnih načinov oskrbe in izračun potreb po energiji in energentih za ogrevanje/pripravo hrane/hlajenje ipd;
  - Opis možnih arhitekturnih različic načrtovanih stavb (gabariti, oblike, materiali);
  - Opis in vrednotenje vplivov analiziranih različic na podzemne vode, kraške jame, vodni režim in poplavno varnost, na kakovost bivanja v naselju, na krajino;
  - Podatke o snoveh (vrsti, izvoru in količini), potrebnih za izvedbo OPPN (nasutje, ceste, stavbe);

- Prometno študijo z analizo vpliva nove pozidave na promet v ožji in širši okolici, kapacitetno analizo priključkov, križišč..;
- Opis in vrednotenje vplivov na blaženje podnebnih spremembi in ukrepov za prilagajanje nanje ter doseganja podnebno-energetskih ciljev na področju gradbeništva in gospodinjstev (sektor stavbe) in zahtev akcijskega načrta za skoraj nič-energijske stavbe;
- Opis in vrednotenje verjetnih kumulativnih vplivov z OPPN Dolge njive, Betajnova 2 in Betajnova 3
- Opis predvidenih ukrepov za zmanjšanje, preprečitev ali odpravo posledic izvedbe OPPN.

Obrazložitev

Ministrstvo za okolje in prostor je dne 16. 1. 2023 prejelo vlogo Občine Vrhnika št. 3503-10/2022-3 (5-07) z dne 13. 1. 2023, dopolnjeno dne 27. 1. 2023 z dopisom št. 3503-10/2022-5 z dne 24. 1. 2023, in dne 21. 2. 2023 z dopisom št. 3503-10/2022-8 z dne 21. 2. 2023, za podajo mnenja o obveznosti izvedbe celovite presoje vplivov na okolje za OPPN Koševе doline Vrhnika, na podlagi 128. člena ZUReP-3.

V vlogi pojasnjujejo, da se z OPPN ne bo spreminjala namenska raba prostora in da ne gre za poseg v okolje, za katerega bi bilo treba izvesti presojo vplivov na okolje, saj ne presega površine 10 ha. Na območju OPPN Koševе doline je večje število vrtač, kot je prikazano v prilogi »Prikaz vrtač na območju OPPN Koševе doline«. Možnost zasipa vrtač je opredeljena v strokovni podlagi »Novelacija Študije vrtač v občini Vrhnika«, izdelal Geologija d.o.o. Idrija, april 2012, ki je povzeta v besedilnem delu OPN Vrhnika (71. člen) in v grafičnem delu, kot del prikaza stanja prostora. Nekatere vrtače na območju OPPN so v primeru intenzivnih padavin v zaledju poplavljenе, ker se aktivirajo kraški izviri v vrtačah. Nekatere so skladno z 71. členom OPN Vrhnika »Strogo varovane vrtače z ohranjanjem naravnega okolja«, zato na teh območjih v OPPN Koševе doline ne bo dovoljenih posegov, razen protipoplavnih ukrepov, ki bodo opredeljeni v posebni strokovni podlagi. Priložili so:

- mnenje Zavoda RS za varstvo narave, OE Ljubljana, št. 3563, 0081/2022-2 z dne 10. 10. 2022,
- pobudo za pripravo OPPN: »Strokovne podlage in idejna zasnova za stanovanjsko naselje Koševе doline na Vrhniki«, BD Projektiranje, Novo mesto, december 2020,
- PRILOGA 1: Varstvo vrtač na območju OPPN Koševе doline,
- Občinski podrobni prostorski načrt Koševе doline, Vrhnika - Strokovne podlage in idejna zasnova za stanovanjsko naselje Koševе doline na Vrhniki, BD Projektiranje, Novo mesto, avgust 2022,
- Geofizikalne preiskave na območju Koševе doline (Vrhnika), Geoinženiring d.o.o., Dimičeva 14, Ljubljana, oktober 2020,
- Elaborat – Geološko-geomehansko in hidrogeološko poročilo o izvršenih preiskavah tal za pripravo projektne dokumentacije »OPPN Koševе doline, Vrhnika«, Geogaia d.o.o., Idrijska cesta 42, Vrhnika, 23. 5. 2022.

128. člen ZUReP-3 v prvem odstavku določa, da se za OPPN celovita presoja vplivov na okolje načeloma ne izvede.

Kot sledi iz drugega odstavka istega člena, občina vedno pridobi mnenje zavoda, pristojnega za ohranjanje narave, o verjetno pomembnih vplivih na varovana območja in o obveznosti izvedbe presoje sprejemljivosti na varovana območja.

Kot sledi iz tretjega odstavka 128. člena ZUReP-3, občina izvede celovito presojo vplivov na okolje za OPPN:

- če je treba izvesti presojo sprejemljivosti na varovana območja;
- ki se pripravlja na podlagi občinskih prostorskih strateških aktov, sprejetih na podlagi ZUN in Zakona o urejanju prostora (Uradni list SRS, št. 18/84, 15/89, Uradni list RS, št. 23/02 – odl. US in 110/02 – ZUreP-1; v nadaljnjem besedilu: ZUreP) ali
- s spremembo namenske rabe prostora, skladno z določili 130. člena ZUreP-3.

Ministrstvo, pristojno za celovito presojo vplivov na okolje, lahko občina na podlagi četrtega odstavka 128. člena ZUreP-3 zaprosi za mnenje o obveznosti izvedbe celovite presoje vplivov na okolje le v primerih, ko presodi, da se z OPPN načrtujejo prostorske ureditve, ki niso bile celovito presojane že pri pripravi OPN, in gre za take ureditve:

- ki bi bile poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje, v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja;
- za katere je zahtevana presoja sprejemljivosti na varovana območja ali
- ki bi lahko pomembneje vplivale na okolje.

Ministrstvo, pristojno za celovito presojo vplivov na okolje, o mnenju iz prejšnjega odstavka obvesti občino v 30 dneh po prejetju zaprosila. To mnenje je zavezujoče in se skupaj s sklepom o pripravi OPPN objavi v prostorskem informacijskem sistemu. Obseg in vsebina okoljskega poročila se prilagodi načrtovanim prostorskim ureditvam.

Po 77. členu ZVO-2 je v postopku priprave plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb (v nadaljnjem besedilu: plan), ki ga na podlagi zakona sprejme pristojni organ občine za področje urejanja prostora, celovita presoja vplivov na okolje obvezna, če:

- plan predstavlja okvir za presojo vplivov na okolje, ali
- se z njim določa ali načrtuje poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje v skladu s tem zakonom, ali
- je zanj zahtevana presoja sprejemljivosti po predpisih o ohranjanju narave ali
- če ministrstvo oceni, da bi lahko njegova izvedba pomembneje vplivala na okolje, skladno z Uredbo o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 9/09 in 44/22 – ZVO-2).

Zgoraj citirana uredba določa merila za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov plana na okolje, če se z njim:

- ne določa ali načrtuje posega v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje v skladu s predpisi o varstvu okolja, ali se zanj ne zahteva presoja sprejemljivosti po predpisih o ohranjanju narave,
- določa ali načrtuje poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje v skladu s predpisi o varstvu okolja, ali se zanj zahteva presoja sprejemljivosti po predpisih o ohranjanju narave, kadar določa rabo majhnih območij na lokalni ravni, ali kadar gre za manjše spremembe plana.

Zakon o spremembah Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 163/22 z dne 27. 12. 2022) v 2. členu določa, da del delovnega področja Ministrstva za okolje in prostor, ki se nanaša na delovno področje celovite presoje vplivov na okolje, z dnem, ko prisežejo pristojni ministri, pa do dne uveljavitve Zakona o državni upravi iz prvega odstavka tega člena, preide v pristojnost Ministrstva za okolje, podnebje in energijo.

Na podlagi prvega odstavka 54. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 18/23) je Vlada Republike Slovenije sprejela Sklep o datumu prenosa nedokončanih postopkov (Uradni list RS, št. 32/23), po katerem se nedokončani postopki na ministrstva prenesejo 1. aprila 2023. Glede na navedeno se je delovno področje celovite presoje vplivov na okolje preneslo na Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo z dnem 24. 1. 2023, ko

so novi ministri in ministrice prisegli v Državnem zboru Republike Slovenije, ta postopek pa z dnem 3. 4. 2023.

V postopku je ministrstvo proučilo vloge priloženo dokumentacijo in ocenilo, da bi izvedba OPPN Koševе doline Vrhnika lahko pomembno vplivala na okolje, in sicer:

1. zaradi značilnosti plana –

- OPPN v veliki meri predstavlja podlago za izvedbo posegov v prostor, saj se z njim določajo urbanistične, arhitekturne in krajinske rešitve prostorskih ureditev; načrt gradbenih parcel; etapnost izvedbe prostorske ureditve, če je ta potrebna in gospodarska javna infrastruktura, ki jo je treba zagotoviti za načrtovane prostorske ureditve, pogoji glede njene gradnje in priključevanja objektov nanjo. Vsebinske rešitve OPPN predstavljajo celotno izvedbeno regulacijo prostora v njegovem območju, kot sledi iz 127. člena ZUReP-3.
- Z OPPN predlagana varianta temelji na ekonomiki (racionalen izkoristek stavbnega zemljišča, manj stroškov pri gradnji), zapostavlja pa okoljske vidike.
- OPPN je pomemben za vključevanje okoljskih vidikov, saj mora določiti rešitve in ukrepe za varovanje zdravja; za celostno ohranjanje kulturne dediščine; za varstvo okolja ter ohranjanje narave; za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, vključno z varstvom pred požarom; za varstvo in ohranjanje kmetijskih zemljišč in gozdov.
- Z OPPN se tako načrtujejo posegi v okolje, navedeni v Prilogi 1 Uredbe, za katere pa ni obvezna presoja vplivov na okolje niti predhodni postopek, ker ne dosegajo predpisanega praga:

A.III Krčitev gozda

E.1.11 Objekt za zbiranje in odvajanje odpadnih voda

E.II.5 Daljinski vodovod

G.1.3 območja stanovanj

Prag za izvedbo predhodnega postopka verjetno dosega predvideni poseg:

G.II.4 Izvajanje zemeljskih del, ki se ne izvajajo pri gradnji drugih objektov iz te uredbe, na površini vsaj 1 ha, če se s tem teren poglablja ali zvišuje za najmanj 2 m.

- OPPN je pomemben tudi za izvajanje okoljske zakonodaje Evropske skupnosti na področju krožnega gospodarstva (Novi akcijski načrt za krožno gospodarstvo), varstva tal (Strategija EU za tla do leta 2030) čiščenja in ponovne uporabe komunalne odpadne vode, ravnanja z odpadki, obvladovanja poplavne ogroženosti, prilagajanja podnebnim spremembam, obnovljivih virov in učinkovite rabe energije itd.
2. zaradi značilnosti vplivov in območij, ki bodo verjetno prizadeta zaradi vplivov plana –
- Vplivi izvedbe OPPN na tla, krajino in vodni režim bodo trajni in nepovratni.
  - Izvedba OPPN Koševе doline lahko predstavlja tveganje za vodni režim in poplavno varnost širšega območja, saj predvideva zasipanje vrtač (kar 71. člen odloka o OPN načeloma prepoveduje), gradnjo objektov v/na zasipanih vrtačah in preoblikovanje reliefa.
  - Zelo verjetni so kumulativni vplivi z izvedbo OPPN Dolge njive, Betajnova 2 in Betajnova 3, zaradi funkcionalne in prostorske povezanosti.
  - Zelo verjetni so tudi pomembni posredni vplivi - povečan promet osebnih vozil in obremenitev cest v mestu, gradnja novih cest, potrebe po dodatnih mestih v vrtcih in osnovni šolah v občini Vrhnika, obremenitve elek.en. omrežja, KČN, vodovoda, potrebe po novih rekreac.površinah, pritisk z rekreacijo na sosednje kmetijske in gozdne površine...

3. pomen in ranljivost območij, ki bodo verjetno prizadeta –
- Nova stanovanjska soseska se načrtuje na občutljivem in nepredvidljivem kraškem območju s številnimi vrtačami, ki so prek podzemnih tokov povezane z vodami širšega območja. Visoke vode lahko ogrozijo stanovanjska območja. Pri visokih vodostajih hitrosti toka podzemne vode niso znane.
  - V širšem območju se nahaja poplavno območje, ki ga izvedba OPPN lahko dodatno ogrozi.
  - Zaradi lege v pobočju bo soseska lahko vidno izpostavljena in s tem spremenjena značilna podoba krajine.
  - Na ureditvenem območju se nahajajo neobdelana kmetijska zemljišča, kmet.zemljišča v zaraščanju ter gozd z ohranjenimi naravnimi lastnostmi tal (razen v zasipanih vrtačah), ki bodo z izvedbo OPPN degradirana.

Ministrstvo Občini Vrhnika svetuje, naj pred začetkom postopka celovite presoje vplivov na okolje na podlagi 79. člena ZVO izvede vsebinjenje, s katerim bo podrobneje določila obseg informacij, podatkov in vsebine okoljskega poročila ter okoljske cilje in kazalce. Predlog vsebinjenja naj posreduje MOPE in ga zaprosi za mnenje o ustreznosti izhodišč za pripravo okoljskega poročila, izdelanih skladno s 4. členom Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje.

Pripravila:
Katarina Celič, sekretarka
Sektor za okoljske presoje

mag. Tanja Bolte
generalna direktorica Direktorata za okolje